

Vsadržavna dogajanja odmevajo na Tržaškem

TRST - Politični dogodki na vsedrjavni ravni odmevajo tudi na Tržaškem. Medtem ko Stranka komunistične prenovе poziva k široki mobilizaciji proti »zloglasnemu dogovoru« med D'Alema, Finijem in Berlusconiem, je vodstvo Hrasta na včerajšnji novinarski konferenci podprlo poskuse za sestavo nove vlade.

Podpredsednik deželnega sveta Milos Budin je mnenja, da je D'Alema ubral pot pravih in pogumnih izbir. Pokrajinski tajnik DSL pa je izrazil pričakovanje, da bo tudi Trst prej ali slej dobil demokratično in verodostojno desnico, s katero bo mogoč politični dialog. Nacionalno zavezništvo je po njegovem le kopija bivše MSI.

Na 5. strani

V Gorici mlada in pristna, a kakovostna Prešemova proslava

Mlada, pristna, domaća in obenem svečana in kakovostna. Vse te pridevnikje lahko uporabimo za sinočnjo osrednjo prireditev ob dnevu slovenske kulture, ki

sta jo v goriskem Kulturnem domu priredili Zveza slovenskih kulturnih duštev in Zveza slovenske katoliške prosvete. Pod geslom "Bodocnost je tistega,

ki veruje v njo", ki so ga črpali iz poezije večno mladega pesnika Srečka Kosovelja, je bila letosnja proslava slovenskega kulturnega praznika posvečena prav ust-

varjalnosti mladih v raznih sicer za take priložnosti že zakoličenih kulturnih zvrsteh, od zborovskega do glasbenega in od gledališkega do likovnega izražanja.

Na 3. strani

ITALIJA / MACCANICOV POSKUS ZA SESTAVO VLADE

Desnica spet močno dviguje politično ceno

Fini postavlja ultimate - Delna razjasnitev v Oljki

RIM - Desnica spet močno dviguje politično ceno za sestavo Maccanicove vlade. Gianfranco Fini (na sliki) je pri tem našel novega zaveznika in sicer bivšega demokristjana Pierferdinanda Casinija, medtem ko Silvio Berlusconi sramežljivo opozarja na nevarne posledice morebitnega razkola. Vodja "Forza Italia" se očitno zelo boji volitev.

V gibanju Oljke je medtem prišlo do delne razjasnitve. Massimo D'Alema in Gerardo Bianco sta soglašala, da ima leva sredina svetle perspektive, čeprav imata se precej različna mnenja o tako imenovani predsedniški republiki. Voditelja progresističnih parlamentarnih skupin Cesare Salvi in Luigi Berlinguer se bojita, da bo Italija ob spodletlem poskusu za sestavo nove vlade izgubila zgodovinsko priložnost za reforme, ki bi zajamčile državi politično in vladno stabilnost.

Na 2. strani

Bombni atentat v Londonu

LONDON - V četrti Canary Wharf nedaleč od hotela Britannia v vzhodnem predelu Londona je sinoči ob 20. uri pocila bomba. Po policijskih virih je eksplozija povzročila okrog sto lažje ranjenih, dve pa sta utrpeli hujše poškodbe; razbila je tudi sipe na bližnjih poslopih. Po istih virih naj bi odgovornost nad atentatom prevzela nacionalistična Ira, ki je tako prekinila dolgotrajno premirje, kar je sicer že pred dnevi napovedala. Atentat je britanski premier John Major ostro obsodil.

SARAJEVO - Bosanski Srbi so včeraj zagrozili, da se bodo mascevali za aretacijo dveh visjih srbskih oficirjev, če ZDA ne bodo resile zapleta, in uresnicili napoved generala Ratka Martića o prekinitvi vseh stikov z Nato in federacijo BiH. Napovedali so tudi aretacijo vseh Hrvatov in Muslimanov, ki bi presli na njihovo ozemlje. Nato in ameriški funkcionarji so se omejili na izjave, da mora zaplet resiti haasko razsodišče za vojne zločine. Nacelnik generalstaba ameriške

vojske Shalikashvili, ki se je po obisku pri ameriških vojakih v Tuzli sestal tudi s predsednikom Izetbegovićem (na sliki AP), je le zahteval, naj z ujetimi Srbi lepo ravnajo. Shalikashvili je obenem zagrozil vsem, ki bi si drznili ogroziti Ifor. Ameriški državni sekretar Christopher pa je zaradi zadnjih zapletov naročil Richardu Holbrook, naj se vrne v nekdanjo Jugoslavijo. Včeraj so namreč tudi mostarski Hrvati prekinili vse stike z evropskim upraviteljem Koschnickom.

TRST / V SREDIŠČU MESTA

Zgorela šola Dardi

TRST - Včeraj ponoči je silovit požar močno poškodoval osnovno šolo "Ferruccio Dardi" v Giottovi ulici, torej v samem mestnem središču. Kakor so ugotovili preiskovalci, je ogenj nastal zaradi pregretja deloma zamašenega dimnika in se iz zadnjega nadstropja hitro razširil v spodnje prostore. Del strehe je uničen, prav tako je hudo ožgana večina učilnic, zlasti v zadnjem nadstropju. Zupanstvo in solsko skrbništvo bosta dala vseh 370 solarjev premestiti v kaksno občinsko poslopje, zaenkrat pa bodo ostali na prisilnih počitnicah.

Na 5. strani

Jutri v Nedeljskih temah Primorskega dnevnika

Zamejec na čelu PEN kluba

Tržaški pesnik in kulturni delavec Marko Kravos je bil prejšnje dni izvoljen za predsednika Slovenskega PEN kluba. V decembrski številki Sodobnosti, ki je bila posvečena kulturni ustvarjalnosti Slovencev v Italiji, pa je imel daljši intervju o zamejskih in vseslovenskih kulturnih razmerah. O vsem tem se je z njim pogovarjal za Nedeljske teme Dušan Kalc.

Pred nekaj dnevi je novi slovenski veleposlanik v Rimu Peter Bekes predal poverilna pisma predsedniku republike Scalfaru. O odnosih med Slovenijo in Italijo pa tudi o nalogah in pocutju veleposlanika se je s Petrom Bekesem pogovarjal Bojan Brezigar.

Barometer italijanske politične krize stalno niha, zdaj napoveduje vihar, zdaj spremenljivo oblačno, zdaj sončno vreme. O odnosih med strankami, pozitivnih in negativnih plateg političnega dogajanja v zadnjih tednih razmišlja na naslovni strani Vojmir Tavcar.

Revija Pogrom se tokrat ukvarja z vprašanjem manjšin v Italiji in ugotavlja, da država, v kateri živimo, ni izpolnila vseh svojih obvez do manšin, ki živijo v okviru njenih meja.

Marina Furlan nam pripoveduje o svojih doživljajih na potovanju po daljnem Kasmirju, prelepi deželi, v kateri pa divja neizprosna državljanska vojna.

Gorica nekoč in danes: Marko Waltritsch tokrat piše o gostilnah mestnih gostilnah za časa Avstrije in ugotavlja, da so bile v glavnem v slovenskih rokah.

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Preureditev prevozov na Krasu

Na skupni seji rajonskih svetov za vzhodni in zahodni Kras na Opcinah je Konzorcijalno podjetje za prevoze predstavilo načrt o preureditvi prevozne mreže na Krasu.

Stran 6

Izredni zbor Kmečke banke

V Gorici vlada pričakovanje za jutrišnji izredni občni zbor članov Kmečke banke, ki bodo morali sprejeti vrsto pomembnih sklepov za bodocnost banke po komisarski upravi.

Stran 8

Maastrichta ne gre spreminjati

Evropski komisar Mario Monti je prepričan, da bi bilo vsakršno spreminjanje kriterijev ali rokov maastrichtskega sporazuma škodljivo in da si Italija ne more privoščiti, da bi ostala zunaj tega procesa.

Stran 9

Tenis: Italija - Rusija 1:1

Po prvem dnevu prvega kroga v svetovni skupini Davisovega pokala je izid med Italijo in Rusijo neodločen 1:1. Gaudenzi je premagal Cesnokova s 3:2, Evgenij Kafelnikov pa je bil za Renza Furlana premočan nasprotnik.

Stran 16

DANES
V OSPREDJU»Če je sedanost proizvod
preteklosti, si prihodnost
gradimo s sedanostjo...«

Preden začnem z izvajanjem svojih misli, bi rada povedala, da v svojih besedah ne bom intelektualno izbrana ali eterična, kajti mislim, da tega od mene ne pričakujete; upam, da bom vsaj deloma odgovorila zahtevam prirediteljev, ki so me izbrali predvsem zato ker sem mlada; moje besede naj bi torej izzarivale življenje, optimizem, iskrenost, tudi naivnost in mogoče vlile nekoliko iskanega upanja.

Mislim, da v času, ko doživlja naša manjšinska skupnost vsakodnevne udarce v same življenjske temelje svojega delovanja, dobiva tudi kultura svoj prvinski, mocan in bogat pomen; potemtakem si ogrožena skupnost ne more in ne sme privoščiti sicer intelektualno globokih, vendar abstraktnih misli, temveč se mora predvsem usmeriti v oblikovanje svoje zaščitne strategije.

Kultura je tista, ki je ohranila slovenski narod v teku njegove «nesuverene zgodovine», je misel, ki jo poslušamo februarja in nato tudi večkrat v letu; povejmo, da je to bila tista kultura, ki zaobjema ves narod v najgloblji pomenu; resila ga je pred raznimi izmi, pred temo prepogostih srednjih vekov, pred programskimi plitvinami marsikaterega desetletja; in ce se ze vsi strinjamo s temi besedami in jih prenašamo iz roda v rod, je tudi res, da je to bila in mora se nadalje ostati kultura, ki spremlja življenje navadnega človeka in vsakodnevno raste z njim; z vsakoletnim proslavljanjem obletnice pesnikove smrti se namreč ne oddolžimo potrebam, ki jih zahteva od nas posameznikov vedno nova zamejska realnost. Potrebne so sveže in prenovljene ideje, ki predstavljajo za nas življenjski kisik, potrebni so ljudje, ki si neutrudno prizadevajo za življenje in ne le za ohranitev naše realnosti; nujna so odločna dejanja, brez katerih ostajajo tudi genialne, vendar neuresničene misli, le osamljena kaplja črnila na belem listu.

V našem malem zaozroženem svetu se moramo stalno obnavljati in poslušati vedno hitrejši ritem sedanosti,

ki prepogosto beži daleč pred nami in se igra z našo megleno nepripravljenostjo. Odgovarjati moramo pravočasno; pasivno se prepustiti toku pomeni anonimno zaplavati v sicer privlačnem morju univerzalnosti in se posledično ohraniti le na nivoju muzejske realnosti.

Ko je v danšnjem času, kljub vsem paradoksom, zelo prestižno se samo čutiti ali dejansko biti državljani Evrope ter sveta, zveni verjetno precej staro-

modno iskati družbeno-kulturno bogastvo naše ožje preteklosti in iz nje črpati življenje, predvsem če so te besede, ki prihajajo iz ust mladega človeka.

Seveda, mladi...v na-

Mlada, pristna in svečana
Prešernova proslava

GORICA - Mlada, pristna, domača in obenem svečana in kakovostna. Vse te pridevnike lahko uporabimo za sinocnjo osrednjo prirediteljev ob dnevu slovenske kulture, ki sta jo v goriskem Kulturnem domu priredili Zveza slovenskih kulturnih duštev in Zveza slovenske katoliške prosvete. Pod geslom "Bodocnost je tistega, ki veruje v njo", ki so ga črpali iz poezije večno mladega pesnika Srečka Kosovele, je bila letošnja proslava slovenskega kulturnega praznika posvečena prav ustvarjalnosti mladih v raznih sicer za take priložnosti že zakoličenih kulturnih zvrsteh, od zborovskega do glasbenega in od gledališkega

videzno novem času, v času negotovosti in trenu tne zbeganoosti verjetno predstavljamo tisto iskano garancijo prihodnosti. Ko nam zaupajo tudi tveganje odgovornosti kakršna je lahko idejna organizacija

sredinskega zamejskega in slovenskega praznika, se čutiš seveda pomembnega, vendar istocasno tudi osamljenega v svojem namišljenem različnem pristopu do realnosti; tudi

do likovnega izražanja.

Kulturni dom v Gorici si je za to priložnost nadel praznično obleko, h kateri so v galerijskih prostorih prispevale slike treh mladih goriskih likovnih ustvarjalcev: Nadje Bevčar, Davida Faganela in Hermana Kosica. Se najbolj prazničen pa je bil pogled na nabito polno dvorano, iz katere je občinstvo vseh starosti dobesedno prekipevalo vse do pred-dverja, v dokaz, da praznik kulture Slovencev res nekaj pomeni.

Rdeca nit mladosti, ne samo anagrafske temveč, lahko bi rekli, tudi duhovne, se je nato prepletala skozi točke kulturnega sporeda v dvorani. Spored in zasedba nastopajočih sta bila enaka kot predsinoci v Trstu, pri čemer lahko iz goriskega zornega kota le poudarimo zadovoljstvo za-

radi številčno in kakovostno občutne prisotnosti domačih ustvarjalcev in poustvarjalcev.

Po svečanem začetku z Zdravico, ki jo je pod taktirko Bogdana Kralja izvedel steverjanski mešani zbor F. B. Sedej, so si sledile pesmi v izvedbi istega zbora in mladinskega Vesela pomlad z Opcin, ki ga vodi Franc Pohajac. Slavnostni govor je imela Erika Jazbar, na odru pa so se zvrstili se glasbena skupina Jazz in mi Glasbene matice iz Gorice in Trsta, ki jo vodi prof. Denis Biancucci, recitatorji Sara Hoban, Jan Leopoli, Sara Baldè in Tomaz Susič z izborom pesmi in proze Micheleja Obita, Tatjane Rojc, Tomaza Susiča in Liliane Visintin, sopranistka Mirjam Pahor, pianistka Valentina Pavo in harmonikar Corrado Rojac.

če smo v zadnjih desetletjih izgubili tisto idealno nit, ki povezuje dve zaporedni generaciji in tudi če smo prepričani, da se med sabo ne moremo sporazumeti in prepogosto tarnamo nad t.i. gerontokracijo, ostaja nazadnje se vedno očitno, da smo tudi mi mladi v veliki meri produkt tiste iste ožje slovenske realnosti; potemtakem je lahko naše gledanje seveda prilagojeno novi sedanosti, mogoče usklajeno z zunanjim prostorom, vendar ostaja v svojem bistvu sad istih korenin.

Gesla in kalupi, ki nam jih skoraj vsiljuje današnja družba, so sprejemanje, elastičnost, odprtost, morebitni odgovori na intelektualno in produktivno plitvino moderne človeka; nedvomno je vsem na dlani, da

moramo iskati sodelovanja pri sosedu, če želimo preživeti kot aktivna skupnost, pa naj bo to manjšina ali večina, vendar mora biti naše odpiranje premišljeno. Nič lažjega namrec, da se v imenu neke kolektivnosti in kompromisnosti v tej splošnosti tudi mirno izgubimo. Konfrontacija in dialog sta nujna, poglavito pa ostaja vedno dejstvo, da moramo biti v dialogu enakopraven sogovornik in ne le pasiven poslušalec, ki samo asimilira ideje bližnjega in se posledično se sam asimilira. Nase specifične ne smemo čutiti izključujoče, temveč jo moramo živeti kot tisti quid, zaradi katerega postanemo za svojega bližnjega zanimivi.

Ce je ze res, da je sedanost produkt preteklosti, je obenem očitno, da si prihodnost gradimo s trenutno sedanostjo; banalen in obrabljen stavek, vendar iskreno potreben v času, ko dopuščamo, da nam prihodnost gradijo drugi.

Verjeti v bodocnost potemtakem ne pomeni poetično in bukolično zreti v tisti dan, ko bomo pravno zaščiteni in povsem enakopravni vsem italijanskim državljanom, ko bomo politično in družbeno izobraženi, ko bomo etično prozorni ter zreli, temveč pomeni verjeti, da bom tisti nacrt, ki ga imam danes v mislih, začel uresničevati že današnji dan.

Namesto citata: moje besede so kakor vse besede lahko le prazna retorika ali pa iskren odraz čutnega sveta; razlika je le v tem, ce jim verjames in vanje verujes ali ne.

Erika Jazbar

Utrinki iz preteklosti

Goriška ljudska noša

Goriško ljudsko nošo uvrščamo po izvoru med noše alpskega območja, za katere so značilna krilo na modro pri ženskah in hlače do kolen pri moških. Ta tip noše je z redkimi izjemami razširjen skoraj po vsem slovenskem etničnem prostoru. Na sliki so dekleta v goriški ljudski noši, ki so se leta 1950 udeležile proslave ob Dnevu slovenske kulture na Stadionu 1. maj pri Sv. Ivanu v Trstu. (Foto mario Magajna, last OZE)

TRST / TERMINAL ZA PLIN

Dežela želi mnenje vseh prizadetih občin

V skladu z zakonom bo deželna vlada vprašala za mnenje, Trzič, Štarančan in Devin-Nabrežino

TRST - Deželna vlada je na predlog odbornika za nacrtovanje Maria Puiattija sklenila, da bo prosila za mnenje občinske uprave v Trziču, Štarančanu in Devinu-Nabrežini o nacrtu podjetja Snam, ki bi v Trziču hotelo zgraditi terminal za utekočinjeni plin.

Nacrt podjetja Snam je izzval v deželi veliko polemik med zagovorniki in nasprotniki plinskega terminala, prejšnji teden pa je SKP priredila v Miljah protestno manifestacijo.

Deželna vlada bi se ob togem tolmačenju zakona lahko omejila na Trzič in prosila za mnje samo tamkajšnjo upravo. Upoštevala pa je dejstvo, da bi nacrtovani plinski terminal lahko povzročil probleme sosednjim občinam, ki s trziško delita zaliv. Zato se bo obrnil tudi na upravo v Štarančanu in Devinu-Nabrežini.

Popravek

Včeraj je v članku o odnosu do okolja izostal podpis Avtorice Damiane Ota. Avtorici članka in bralcem se oprostimo.

Uredništvo

Sporazum za »koridor«

TRST - Sedem dežel (Furlanija-Juljska krajina, Veneto, Emilia-Romagna, Marke, Abruci, Molise in Puglia) je podpisalo dogovor za tako imenovani "Jadranski koridor", ki bo preko vodnih poti in drugih prometnic povezoval severno Nemčijo z Italijo in Grčijo. Projekt so spremljale glasne polemike tako v Italiji, kot v Bruslju, zeleno luč zanj pa je pred kratkim prizgal evropski parlament v Strasbourgu.

Vest o podpisu sporazuma sta na včerajšnji novinarski konferenci posredovala podpredsednik deželne vlade Cristiano Degano in odbornik za promet Giorgio Mattassi, ki sta tudi povedala, da je Dežela ze odobrila prve investicije za "koridor". Iz deželnih blagajb bo v prvi fazi prišlo približno 400 mili-

jonov lir, večji del investicij pa bo prispevala Evropska unija, ki je pravzaprav glavni pobudnik tega zelo ambicioznega projekta.

"Jadranski koridor" so, kot rečeno, spremljale ostre polemike, predvsem v Italiji, kjer sta se posebno Piemont in Lombardija prizadevali za druge resitve. Slo je za znani nacrt "Malpensa 2000", ki ga je sprva vehementno podpirala tudi italijanska vlada, potem pa je izbira padla na "Jadranski koridor".

Degano in Mattassi sta izrazila upanje in pričakovanje, da bo tudi ta nacrt okreplil mednarodno vlogo Furlanije-Juljske krajine, posebno v odnosu do Slovenije in Hrvaske, kar ze sodi med prioritete politične naloge vlade predsednika Sergia Cecottija.

M N E N J E

Zastaviti si je treba vprašanje o usodi slovenske šole po letu 2.000

MARTA IVASIC

O naši soli največkrat javno razpravljamo in vanjo investiramo, ko jo moramo braniti pred negativnimi ukrepi pristojnih oblasti. V obrambo - zdaj za to, zdaj za drugo, zdaj tu, zdaj tam - vlagamo veliko energije in časa. To potiskanje manjsine v razdrobljeno obrambo nam preprečuje, da bi solo vodili v razvojno strategijo, realizirali svoje zmožnosti in gradili. To ni razkosje, ki si ga v hudem trenutku ne moremo privoščiti. Nasprotno menim, da bomo učinkoviteje ubranili solo in manjsino, če si bomo odgovorili ali vsaj iskali odgovore prav na vprašanja vrste "slovenska sola v Italiji po letu 2000".

V resnici je tudi nas zajel vrtinec prelomnega leta 1989, ko se stara in nova dogajanja prepletajo in si Evropa in svet v krčevitih iskanjih in merjenjih moči utirata poti v nova ravnovesja. Tudi od nas bo odvisno, ali bodo ta le v starih in novih dominacijah in krivicah, ali pa bodo zaziveli tudi enakopravnejši odnosi.

Strateski domet pa od nas nujno zahteva, da med sabo tudi javno

spregovorimo ne le o ukrepih oblasti temveč tudi o nas samih. V tem primeru o vsebinah, o odlikah in negativnih potezah naše sole. Ne strinjam se s tistimi, ki menijo, da bi tako razkrili boke in se izpostavljali se večjim napadom. Prav nasprotno: to bi nam dalo večji elan, večjo samozavest in vero vase. Pomagalo bi nam tudi, da pri sebi in pri drugih odpravljamo nevednost, stereotipe, fraze in tabuje, ki so močni, tudi ko gre za našo solo.

O racionalizaciji. Smotrna, nerazpisna uporaba finančnih sredstev je le sredstvo in garancija za pravi razvoj, merilo ukrepom in prioriteta pa je le v ustavnih določilih in naceilih. V tem primeru je pogoj tudi ta, da ne pride do pretakanja dobrin od manjsine k večini, temveč da se sredstva smotrno reinvestirajo v razvoj manjsine. (To je tudi aplikacija splošnega načela, ki ga v Italiji na vsedravnih ravni postavljajo solski sindikati trozveze, da se v solstvu pristredena sredstva ponovno vlagajo v solstvo - saj je delez solstva v državnem proračunu za Italijo kot ra-

zvitno deželo ze sedaj na prenizki stopnji).

O številčnosti manjsine. Ali ni (smešna?) pojmovna zagata, da manjsini očitamo malostevilnost? Smo premalostevilčna manjsina? To ni le demografski pojav, ko pa je tudi v tem trenutku v italijanskih solah tako visoko število učencev, katerih starši in nonoti se znajo slovensko. (Manjsina in njena sola sta bogastvo za deželo? Sta breme, prevelik strošek, luksus? Je vse le zadeva posameznikov, ki se odločijo za vpis v slovensko solo? Kaj pa deasimilacija?)

V zgodovini Slovencev (in drugih t.i. nezgodovinskih narodov) in v zamejski sedanosti ima sola svojevrstno vlogo. Ni le pomemben kraj izobraževanja najmljasih, je - bolj kot za večinske skupnosti, ki razpolagajo z razvejano mrežo ustanov, kraj srečevanja. Je steber v kulturnem in družbenem življenju, redek kraj splosne in javne rabe jezika, kraj nacionalne in družbene emancipacije. Da to sola res je, pa ne more biti gost ali pridatek ob glavni, večinski soli, ne more biti vrsta učilnic na enem

koncu stavbe, temveč potrebuje svoj celovit, zaokrožen fizični in institucionalni prostor. Samo taka slovenska sola se tudi pozitivno odpira, navezuje dobrososedske stike in razvija plodno sodelovanje z bližnjimi italijanskimi solami.

O političnem nastopanju. V tem solskem letu se vse bolj akutno postavlja tudi vprašanje odnosov med ljudmi v soli, posebej solniki, in vodilnimi v manjsini. Mnogi hočemo in pričakujemo tudi javnih nastopov za solo - s platformo, s katero se pristojnim v Italiji in v Sloveniji predstavimo s predlogi in zahtevami.

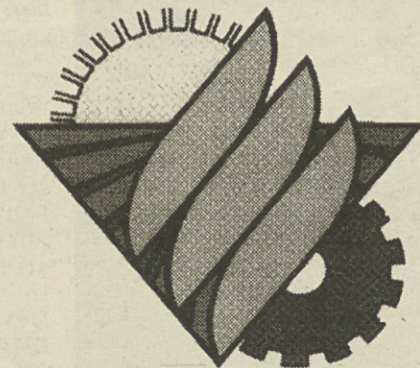
V soli se ze dolgo učimo skupaj delati ljudje različnih nazorov in opredelitev. Zlasti dijaki visjih srednjih sol se učijo tudi javnega (kolektivnega in ustvarjalnega) demonstriranja. To so tudi za življenje manjsine pomembne državljanske izkušnje. Pomagajo nam rešiti se tarnanja in samoobjokovanja, praznega protestništva, pa tudi "opreznega" molcanja, ki nas - sem prepricana - nič manj ne obremenjuje.

ENTE FIERA UDINE ESPOSIZIONI

SEVEROVZHOD JE SREDIŠČE KMETIJSTVA

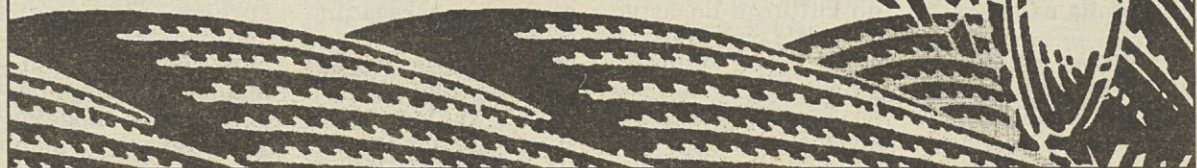
AGRIEST '96

31. VSEDRŽAVNA RAZSTAVA KMETIJSKIH STROJEV IN PRIDELKOV

8. - 12. FEBRUAR 1996
SEJMIŠČE V VIDMU
URNIK: 9.30 - 18.30

CREDITO COOPERATIVO
KMECKE IN ORBNIŠKE HRANILNICE
Partenije: Juljske krajine

ZDA / SLABO VREME KOT GA NE POMNIJO

Po ledeni ujmi pestijo Oregon sedaj poplave

Glavno mesto Portland odrezano od sveta - Katastrofalni usadi

PORTLAND - Guverner zvezne države Oregon John Kitzhaber je ameriškega predsednika Clintona pozval, naj zaradi hudih poplav, kakršnih v tem delu ZDA ne pomnijo že več kot trideset let, v državi Oregon razglaši izredne razmere. Zaradi neviht in poplav je moralo v zadnjih dneh domove zapustiti več tisoč ljudi. V pismu predsedniku Clintonu je Kitzhaber zapisal, da državne in lokalne oblasti same niso več sposobne pomagati vsem, ki so jih prizadele poplave, zato pričakuje zvezno pomoč. Sedemnajst okrožij v Oregonu in trinajst v državi Washington je zaradi poplav že uvedlo izredno stanje.

Pred derocimi rekami in blatom, ki ga nosijo s seboj narasle vode, so morali reševalci iz zahodnega območja Oregona izseliti več tisoč ljudi, poročajo tudi o dveh smrtnih žrtvah. Portland je odrezan od sveta, saj so vse mestne vpadnice zaradi poplav neprevozne, prav tako pa tudi več drugih cest v državah Oregon in Washington; deloma je poplavljen tudi 5. medzavna avtocesta, ki je od severa do juga speljana skozi obe državi.

Prebivalci središča Portlanda so že v četrtek zaskrbljeno opazovali zviševanje gladine reke Willamette, ki je bila zadnjič tako visoka za božič leta 1964, ko je reka narasla za deset metrov; v poplavah je takrat izgubilo življenje 15 ljudi, materialna škoda je bila okrog 148 milijonov dolarjev. Narasla reka je odnesla nekaj hiš v okolici Portlanda, v prestolnici

ci Salem pa je policija nekaterim prebivalcem že svetovala evakuacijo, saj je gladina reke Willamette se včeraj naraščala. Ljudje se skušajo zavarovati pred vodo s postavljanjem nasipov iz vreč s peskom. Pripadniki ameriške obalne straže so doslej pomagali pri evakuaciji okrog 14 tisoč ljudi. Ameriški urad za energijo je sporočil, da so zaradi poplav pri elektrarnah znižali pretok rek Columbia in Snake River Dams. Več sto pripadnikov enot narodne straže je že prislo na pomoč poplavljenim območjem. Najbolj ogrožene prebivalce bodo evakuirali s helikopterji, pomagali pa bodo tudi pri postavljanju varovalnih nasipov.

Na sliki (Telefoto AP): pred poplavami je Oregon pestil izredni mraz.

KALIFORNIJA / NA POBUDO ŠERIFA V ISLETONU

Vsi ljudje hodijo oboroženi

Za nekatere je šef policije heroj, za druge pa blaznež

WASHINGTON - Kalifornijsko mesto Isleton, ki je s svojimi 883 prebivalci v bistvu le vas, se lahko ponaša z neobičajnim rekordom najbolj oboroženega kraja v ZDA. Lani so namreč izstavili kar 500 posebnih orožnih listov, ki dovoljujejo lastnikom, da imajo stalno pri sebi svoje pištole in revolverje. Navadni ameriški orožni listi namreč dovoljuje posest orožja le na domu in v avtomobilu, oblasti pa nerade izstavijo posebne orožne liste, tako da jih je bilo lani v večmilijonskem Los Angelesu kar desetkrat manj kot v Isletonu.

Pobudnik te neobičajne zastrašujoče strategije je šef krajevne policije Eugene Byrd, ki skupaj z nekim drugim agentom skrbi za varnost v Isletonu. V zadnjih letih je tako izdal kar 775 orožnih listov, tako da so razen otrok v Isletonu vsi oboroženi.

Eugene Byrd, ki je za nekatere heroj, za druge pa nevaren blaznež, s ponosom navaja statistične podatke o varnosti v Isletonu. »Lani ni bilo ne ropov, ne umorov in ne streljanja, le štiri tatvine, dvem osebam pa so zeparji ukradli denarnice. Nihče ne posiljuje naših žena in hčera,« je ponosno izjavil za New York Times in dodal, »da po njegovem niso odpravili drugega amandmaja k ustavi, ki priznava pravico vsem državljanom ZDA, da nosijo orožje.«

Nad Byrdom sta ponosni tako National Rifle Association kot California Rifle and Pistol Association, ki združujeta proizvajalce orožja. Odločno pa mu nasprotuje območni direktor ustanove za nadzorstvo nad strelnim orožjem, ki trdi, da je Byrd v Isletonu obudil miselnost Divjega vzhoda.

NOVICE

Filipinsko služkinjo prebičali na obroke

DUBAI - Filipinska služkinja Sara Balabagan je poravnala del svojega dolga do dubajske pravice, ker je leta 1994 ubila svojega priletnega delodajalca, ki jo je poskušal posiliti. Kot je predvidela kazen so jo stokrat prebičali, a to na obroke, in sicer z dvajsetimi udarci na dan, tako da kazen ni pustila trajnih znakov.

Balabaganovo so najprej obsodili na smrt, zaradi protestov vse mednarodne skupnosti, pa so kazen spremenili na eno leto zapore, 100 udarcev z bitem in na plačilo 41 dolarjev krvnine svojcem ubitega. Predsednik Združenih arabskih emiratov je moral pred tem prepričati svojce umorjenega, da sprejmejo tako kazen.

Kadilci so nevarni tudi za volanom

SYDNEY - Od vsepovsod napadeni kadilci so se sedaj znašli na udaru tudi avstralske ustanove za ceste in promet, ki naj bi iz statističnih podatkov o nesrečah in prometnih prekrških ugotovila, da kadilci zagresijo kar 50 odstotkov več nesreč kot nekadilci in 46 odstotkov več prometnih prekrškov.

Studija je obenem navedla morebitne vzroke, ki grede od nepazljivost med priziganjem in ugašenjem cigarete do fizioloških posledic zaradi ogljikovega dioksida in nikotina, ki zmanjšuje hitrost odziva na nepričakovane situacije v prometu in mu daje lažne ocene pred nevarnostjo.

Klatska mačka skotila radioaktivne mucke

LOS ANGELES - Neki klatski mački je uspelo premostiti vse varnostne sisteme od oboroženih strazarjev, do mreže in bodeče žice ter si za svoje domovanje izbrala neko jedrsko elektrarno v južni Kaliforniji. Tu je tudi skotila štiri mladiče, ki so jih uslužbenci opazili, ko so bili stari že tri tedne. Ker so radioaktivni, ne smejo zapustiti elektrarne. Usluzbenci, ki sedaj skrbijo zanje, so jim dali ime Alpha, Gamma, Beta in Neuron. Mucke so iz dneva v dan manj radioaktivne, v karanteni pa bodo morale ostati vsaj še 70 dni.

Neobičajni letalski potniki

DUBAI - V teh dneh pristajajo na letališčih v Združenih arabskih emiratih s sudanskimi letali neobičajni potniki, ki se gotovo ne pritožujejo nad letalsko hrano, ker so to kamele, ki se bodo udeleževale tradicionalnih kameljih dirk. Sudanske kamele so od vedno priljubljene v zalivskih državah, tokrat pa jih prvič prevajajo z letali.

Ukradene slike so bile ponaredek

NEW YORK - Tri slike, ki so jih ukradli na newyorskem letališču in za katere je lastnik domneval, da so bile dela Picassa in Pissarroja, so se izkazale za ponaredek, so v sredo sporočili agenti FBI. Njihov lastnik, ki je ocenjeval vrednost slik na 15 milijonov dolarjev, je izgubil sled za njimi na letališču, kjer so bile shranjene. V zvezi s krajo so ameriški policisti že aretirali dva moža - uslužbenca, ki je imel opravka s shranjeno prtljago, in njegovega svaka.

TELEFONIJA / POJAV, KI GA NE USPEJO ZAJEZITI

Mobitelsko piratstvo postaja prava muka razvitih držav

Najhuje v ZDA, Veliki Britaniji in Italiji, Nemčija pa je imuna

RIM - Mobitel kot pravi status simbol zadnjih nekaj let se je znašel na udaru sleparjev in prisluškovalcev. Zadnje sodne preiskave v Italiji so vzbudile pozornost na podobne pojave drugod po svetu.

Tako imenovana klonacija mobitelov je postopek, s katerim napravijo točen duplikat mobitelske številke in njegove kode, tako da lahko s takim duplikatom telefonirajo na stroške pravega lastnika, ali pa lahko prisluškujejo njegovim pogovorom. Najbolj nevarni so »analogični« mobiteli stare generacije, kot je italijanski TACS, teža je klonacija »digitalnih« mobitelov sistema GSM. Ker je v Italiji večina od skoraj 4 milijone mobitelov »analogičnih«, je družba Telecom Italia Mobile (TIM) sprejela vrsto protitukrepov, ki pa so imeli popolnoma obratni učinek. TIM namreč računalniško analizira vsakih 15 minut promet posameznega mobitela. Če je pogovorov več, kot znaša povprečje, blokirajo mobitel in obvestijo lastnika. V bistvu lahko sleparji izkoristajo tujo

mobitelsko številko le eno uro, kar ima za posledico, da po eni uri klonirajo drugo številko. Poleg tega so uvedli sistem, ki preprečuje klice v tujino, če lastnik prej ne vtipka svojo sifro. Vsi ti ukrepi veljajo za tako imenovane telefonske krvose, ne pa za prisluškovalce.

Pojavom kloniranih mobitelov je najbolj razširjen v ZDA, kjer so ustanovili posebne oddelke za boj proti temu pojavu. Telefonske družbe so prav tako sprejele protitukrepe, ki pa so podobno kot v Italiji neuspešni, ker se tolpe mobitelskih ponarejevalcev poslužujejo najsoodobnejše tehnologije. Bolj uspešen je sistem, po katerem so dovoljeni pogovori na daljše relacije le s pomočjo posebne dodatne sifre.

Nic boljši ni položaj v Veliki Britaniji, kjer je 4, 5 milijona koristnikov, saj mesečno ugotovijo kar 4.000 primerov kloniranih mobitelov. Družbe za mobilno telefonijo so lani utrpeli za 200 milijonov funtov skode (približno 520 milijard lir). Mobitelski krvosesi na prizanasajo nikomur, saj sta

astronomske račune za nestorjene telefonske pogovore prejela celo princ Andrew in podsekretar za obrambo Nicholas Soames. Britanska vlada je ustanovila posebni preiskovalni oddelek, sedaj pa neka parlamentarna komisija proučuje nove norme za mobitele.

V Izraelu pa se mobitelski pirati ukvarjajo bolj s prisluškovanjem. Zadnji tak primer se je pripetil leta 1994, ko so se na udaru znašli mobiteli novinarjev dveh med seboj konkurenčnih časopisov Yediot Ahronot in Maariv.

V Franciji je ta pojav sele v povojih, ker so se šele sedaj zaceli mobiteli siriti med navadne ljudi. Devetdeset odstotkov vseh naročnikov so namreč družbe in velika podjetja.

Za čudo v Nemčiji, kjer je 3, 7 milijona mobitelov, tega pojava ne poznajo. Ze res, da je kar 3 milijone mobitelov tako imenovanega »digitalnega tipa«, a trditve nemških kriminalistov, da je kloniranje za kriminalce predraga zadeva, ne prepričujejo. Vzroki ticijo brzkone drugje

Na dnu Atlantika iščejo črno škatlo

SANTO DOMINGO - Reševalci so nehali iskati trupla potnikov in posadke turskega boeinga 757, ki je strmoglavil pred obalo Puerto Plate. Vso skrb so sedaj posvetili iskanju razbitin na dnu morja, kjer se nahaja tudi črna skatla, ki edina lahko razvozla vzroke te tragedije, v kateri je življenje izgubilo 189 ljudi. Izvedenci namreč ne verjamejo trditvam, da je nesrečo povzročila strela. Pilot je namreč opozoril kontrolorje poleta, da se zaradi tehničnih težav vraca v Puerto Plato.

Med drugim je nekaterim žrtvam pred tragičnim padcem uspelo nadeti si rešilne jopice, kar pomeni, da se je na letalu dogajalo kaj drugega in da vanj ni udarila strela. Turska letalska družba za carterske polete Birgen Air ni na najboljšem glasu, pred časom naj bi njenim letalom celo prepovedali pristajanje v Nemčiji, ker letala niso izpolnjevala evropskih varnostnih norm.

Na sliki (telefoto AP): svojci se poslavljajo od svojih dragih.

V ČEČENSKI PRESTOLNICI SPET POKA

Z bombo nad demonstrante

Ruski viri trdijo, da gre za uporniško zaroto

GROZNI (Reuter) - V včerajšnji eksploziji bombe v cečenski prestolnici Groznom med demonstracijami separatistov so izgubile življenje tri osebe, sedem pa je bilo ranjenih. Moskovska vlada je sporočila javnosti, da se preučuje podrobnosti eksplozije, sumijo pa, da gre za poskus razpihovanja protiruskega razpoloženja v uporniški kavkaski republiki.

Pred eksplozijo so v javnost pricurljale govorice, da je neki policist napovedal, da bodo nasilno končali sestredneve demonstracije, kar je le se povečalo napetost po poročilih, da je eden od policistov ustrelil nekega protestnika. »Nenapovedana zborovanja se bodo končala danes,« naj bi dejal omenjeni policist. Tiskovna agencija Interfax je sporočila, da je do eksplozije neznanega izvora prišlo tik pred poldnevom.

Simpatizerji voditelja upornikov Džoharja Dudajeva so se od nedelje zbirali pred razvalinami nekdanje predsedniške

palace, ki so jo unicile ruske enote, ko so pred letom dni zasedle Grozni. Tik pred eksplozijo jih je bilo tam približno dva tisoč, zahtevali pa so odhod ruskih enot, ki so zasedle Cecenijo, in odstop marionetne vlade Dokuja Zavgajeva. Očividci so trdili, da je policija streljala na nekega mladeniča, ki naj bi ga nato odpeljali v bolnišnico. Poročajo, da so na mladeniča streljali, potem ko naj bi z nožem grozil nekemu policistu.

Iz vojaških virov so prišle ocene, da je eksplozijo povzročil neki upornik, ki naj bi na demonstrante izstrelil granato. Ruska voj-

ska se je bala, da bodo cečenski uporniki izkoristili demonstracije za napad na njihove enote. Napetost je precej narasla že v četrtek, ko so posebne policijske enote in vojska obkolile protestnike ter onemogocile prihod novih demonstrantov. Zaprti so vse ceste, a je kljub temu v mesto prišlo precej Cecenov. Mestni trg je bil skočen, oblečena v belo. Stirideset milijonov moskih bo zapustilo prostitutke in pohitelo v objem device LDPR. Privoščimo si skupinski seks 16. junija!« se je glasil apel volilcem na tiskovni konferenci. V nedeljo bo ob proslavi 25. obletnice poroke Zirinovski popeljal svojo ženo pred oltar

Nemiri v kavkaski republiki so povečali pritisk na ruskega predsednika Jelcina, naj že enkrat najde odgovoro na cečensko vprašanje. Morebitni uspeh v reševanju težav z uporniško republiko bi Jelcinu precej povečal možnosti pred junijskimi predsedniškimi volitvami, če se bo seveda sploh odločil za kandidacijo. Jelcin je dejal, da razmišlja o številnih mirolnih možnostih za rešitev problema, ocenil pa je, da bi morebiten umik ruskih enot vodil le v novo prelihanje krvi. Obsodil je liberalnega guvernerja Niznžega Novgoroda Borisa Nemcova, ki je zbral milijon podpisov za koncanje spora. Njegovo akcijo je označil kot populistično in zatrdil, da tudi on noče vojne. »Vojska, prebivalstvo, ves svet, nihče noče vojne,« je dejal Jelcin. »Če bi Nemcov izdelal natančen nacrt za konec vojne v Ceceniji z dobro razdelanimi tehničnimi podrobnostmi nacrt in sredstvi za doseganje cilja, bi mu bil hvaležen.« Moskva je dejala, da se bo vojska umaknila le, ce bodo uporniki predali orožje.

Žirinovski vabi ruske volilce k skupinskemu seksu z njegovo stranko

MOSKVA - Vladimir Zirinovski (na sliki: telefoto Reuter), ki bo konec tedna začel svojo predsedniško kampanjo, je izjavil: »Glede na ozadje, ki ga zaznamuje splošna politična prostitucija, je LDPR dolgolasa devica, oblečena v belo. Stirideset milijonov moskih bo zapustilo prostitutke in pohitelo v objem device LDPR. Privoščimo si skupinski seks 16. junija!« se je glasil apel volilcem na tiskovni konferenci. V nedeljo bo ob proslavi 25. obletnice poroke Zirinovski popeljal svojo ženo pred oltar

v ruski pravoslavni cerkvi v jugozahodnem predmestju Moskve. Poročilo bodo spremljale tudi številne druge ceremonije - pripeljala se bosta v trojki s konjsko vprego, Zirinovski pa bo oblečen v plašč, podoben plašču Ivana Groznega, ter delil revezem vbogajme. Vodka bo tekla v potokih.

Zirinovski ocenjuje, da ima njegova stranka celo realne možnosti za zmago, saj naj bi nadaljevanje vojne v Ceceniji in vse večja gospodarska kriza ruske volilce odvrnila od komuni-

stov. O sestanku političnih in gospodarskih močnejšev v Davosu pa je dejal: »Davos je bil sestanek zarotnikov, ki so se pogovarjali o tem, kako bi unicili Rusijo. Ze 70 odstotkov tega nacrtu jim je uspelo uresničiti,« seveda pa ni hotel govoriti o njegovih podrobnostih. Včeraj je v Rusijo priletel tudi voditelj Francoske nacionalne fronte Jean-Marie Le Pen. Novinarjem je ob prihodu povedal, da imata z gostiteljem veliko skupnega in sta tako družinska prijatelja kot tudi politična zaveznika.

RUSKI KOMUNISTI NAPOVEDUJEJO ODPRAVO PREDSEDNIŠKEGA POLOŽAJA

Po Jelcinu bo državo vodila дума

Predsednik ruskega parlamenta Seleznjov se že veseli časov vrhovnega sovjeta

MOSKVA (dpa) - Ruski komunisti nameravajo odpraviti položaj predsednika države, ce bodo zmagali na junijskih predsedniških volitvah. Ruski predsednik Jelcin je medtem dobil se več podpore za vnovično kandidacijo za predsednika. Svojo dokončno odločitev o tem vprašanju bo objavil prihodnji teden.

»Predsedniški položaj bomo odpravili tako, da bomo odpravili sedanjo ustavo in razpisali referendum o novi,« je v intervjuju, ki ga je včeraj objavil ruski casnik Sevodnja, izjavil predsednik dume Genadij Seleznjov. Po uvedbi položaja predsednika države leta 1991 so komunisti večkrat napovedali, da bodo to funkcijo odpravili, ker po njihovem mnenju združuje prevec oblasti.

Predsedniški svet, svetovalno telo ruskega predsednika, je Jelcina včeraj enoglasno pozval, naj kandidira na predsedniških volitvah.

»Pozvali so me, naj kandidiram, in navedli tudi tehne razloge, zakaj naj to storim,« je dejal Jelcin po zasedanju predsedniškega sveta v Kremlju. Opazovalci menijo, da bo Jelcin skoraj gotovo kandidiral na predsedniških volitvah. Predsedniški svet,

ki ga sestavljajo predvsem cenjeni intelektuali, se je včeraj sešel prvič po aprilu leta 1994. V začetku januarja so stirje člani, med njimi radikalni zagovornik reform Jeger Gajdar in borec za človekove pravice Sergej Kovaljov, iz protesta proti moskovski politiki do Cecenije zapustili predsedniški svet. Jelcin je izrazil obžalovanje zaradi njihovega odstopa.

Sprejetje nove ruske ustave bi bilo mogoče, ce bi komunistični kandidat zmagal na predsedniških volitvah. Ruska ustava daje predsedniku možnost, da razveljavi izide referendumov, zelo pa otezuje spremembe ustave

po parlamentarni poti.

Seleznjov je v intervjuju za Sevodnjo zahteval tudi večja pooblastila za parlament, da bi lahko nadziral delovanje vlade. »Jaz sem za to, da дума dobi funkcijo, ki jo je imel vrhovni sovjet,« je dejal Seleznjov. Vrhovni sovjet, torej stari ruski parlament iz časov Sovjetske zveze, ki ga je Jelcin razpustil septembra leta 1993, je imel večjo vlogo pri oblikovanju vlade. Seleznjov je poleg tega spet izrazil nasprotovanje zasebnemu lastništvu večjih kosov zemlje: »Zasebna last so lahko leta, na kateri stoji daca, ali pa vrtec okrog hiše.«

General Gračov razmišlja o novi vojaški zvezi

BEOGRAD (AFP, Reuter) - Ruski obrambni minister Pavel Gračov je včeraj omenil morebitni nastanek nove vojske zveze, ki bi prepričala sirjenje zveze Nato na države vzhodne Evrope. »Rusija bo s političnimi in diplomatskimi sredstvi skušala prepričati zahodne partnerice, da je nadaljevanje sirjenja Nata nesprijetljivo,« je dejal Gračov na tiskovni konferenci ob koncu obiska v ZR Jugoslaviji. »Seveda pa je mogoče, da tega države vzhodne Evrope ne bodo razumele in se bodo se naprej skušale vključiti v Severnoatlantsko zvezo.« V tem primeru po besedah generala Gračova Rusija ne bo imela druge možnosti, kot da okrepi svojo obrambno sposobnost, tudi z iskanjem partneric za morebitno ustanovitev nove vojske zveze med državami srednje in vzhodne Evrope ter republikami nekdanje Sovjetske zveze. Ruski obrambni minister je včeraj govoril tudi o najnovejši zaostritvi v Bosni in Hercegovini, ki so jo po njegovih besedah povzročile sarajevske oblasti z zajetjem srbskih castnikov. Gračov je tako ravnanje označil kot »nepravilno« in opozoril, da lahko tovrstne nepremišljene poteze hitro spodbokopljejo mirovni proces.

UGIBANJA O USODI KITAJSKO - TAJVANSKEGA SPORA

Zaenkrat bo ostalo le pri rožljanju z orožjem

JAMES KYNGE / REUTERS

PEKING (Reuter) - Francoski zunanji minister Herve de Charette se je včeraj sešel s kitajskim predsednikom Jiangom Zeminom in drugimi kitajskimi politiki. Po srečanju je de Charette na tiskovni konferenci dejal, da so ga pogovori prepričali, da do oboroženega kitajsko-tajvanskega spopada ne bo prišlo.

De Charette je svojim kitajskim sogovornikom zagotovil, da Francija drži svojo obljubo iz leta 1994, saj francoska podjetja Tajvanu ne prodajajo vojske opreme. Francoski zunanji minister je dejal, da so se odnosi med Kitajsko in Francijo po njegovem prvem obisku precej izboljšali, tako da so bili včerajšnji pogovori »topli in prijateljski« in so trajali dlje, kot je pričakoval. V pogovorih so se po de Charettovih besedah dotaknili tudi kitajskih jedrskih poskusov, spostovanja človekovih pravic, kitajskih naporov, da bi se država priključila Svetovni tr-

govinski organizaciji, in francoske vloge pri gospodarskem razvoju Kitajske.

Namestnik kitajskega zunanjega ministra Li Zhaoxing je po vrnitvi iz Združenih držav Amerike včeraj izjavil, da bo Tajvan se naprej ostal najpomembnejši problem kitajsko-ameriških odnosov. Zhaoxing je dejal, da morajo Američani problem Tajvana obravnavati zelo previdno, ce nočejo vnovičnega zaostrovanja dvostranskih odnosov s Kitajsko. Tajvan, Hongkong in Washington pa so sporočili, da so njihove obveščevalne službe ugotovile, da Kitajska pripravlja vojske vaje, ki naj bi jih izvedli v blizini Tajvana. Kitajska stran pojasnjuje, da so vojske vaje normalna dejavnost vseh oboroženih sil povsod po svetu in njihova vojska ni nikakršna izjema. Tajvan pa je sporočil, da o vojaških vajah ni dobil se nobenega uradnega obvestila. Tajvansko obrambno ministrstvo je včeraj

sporočilo, da je Kitajska na obali, ki je obrnjena proti otoku, začela povečevati število vojakov, ki pa do zdaj niso izvedli opaznejših premi-

kov. Washington in Taipeh sta zelo zaskrbljena tudi zaradi kitajskega nakupa ruskih prestreznikov Suhoj Su-27. Predstavnik tajvanskega zu-

nanjega ministrstva je dejal, da bo ruska prodaja modernega orožja Kitajski ogrozila stabilnost v jugovzhodni Aziji.

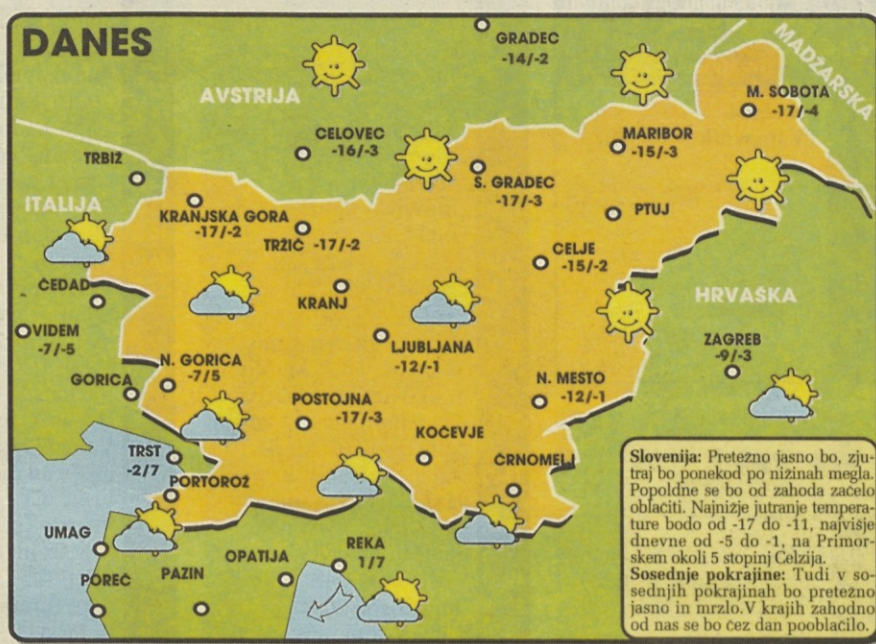
Kitajska je včeraj opozorila, da bo bojkotirala olimpijske igre v Atlanti, ce bodo Združene države Amerike dovolile, da se slovesnosti ob začetku olimpijade udeležijo tudi visoki politični predstavniki Tajvana. Kitajska sicer soglašala, da na olimpijskih igrah sodelujejo predstavniki tajvanskega olimpijskega komiteja, nasprotuje pa navzočnosti predstavnikov, ki bi prireditelvi lahko izkoristili v politične namene. Kitajska je leta 1994 tajvanskemu predsedniku Lee Teng-huiju ze prepričala, da bi se udeležil začetka azijskih iger v Hirošimi. Predstavnik Mednarodnega olimpijskega komiteja Phil Coles je pojasnil, da se lahko Kitajska zaradi bojkota olimpijskih iger sooči s sankcijami MOK, saj je ze sprejela njegovo povabilo, da se iger udeleži.

Kitajska vojska z obsežnimi vajami stopnjuje zastraševalno politiko do Tajvana

JASNO **ZMERNO OBLAČNO** **OBLAČNO** **RAHEL** **ZMEREN** **MOČAN** **RAHEL** **ZMEREN** **MOČAN** **NEVIHTE** **VETER** **MEGLA** **TOPLA FRONTA** **HLADNA FRONTA** **OKLUZIJA** **SREDIŠČE CIKLONA** **SREDIŠČE ANTI-CIKLONA**

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 7.14 in zšlo ob 17.20. Dan bo dolg 10 ur in 6 minute. Luna bo vzšla ob 23.39 in zšla ob 9.41.

ONESNAŽENOST ZRAKA

	9. 2. povprečna 6.00-7.00	8. 2. 24-urna maks. uma
Ljubljana	84	74
Beograd	53	80
Trbovlje	173	69
Zagorje	-	94
Topolsica	-	-
Celje	83	52
		79

Mejna imisijska vrednost: 350 mikrogramov/m³
Kritična imisijska vrednost: 700 mikrogramov/m³

BIOPROGNOZA

Vpliv vremena na počutje in razpoloženje ljudi bo sprva ugoden, popoldne se bo jakost vremenskega dražljaja krepila in pri vremensko občutljivih ljudeh se bodo že začele pojavljati težave. Moteno bo tudi spanje.

SNEŽNE RAZMERE

	cm
Mariborsko Pohorje	130
Rogla	130
Kope	60
Vogel	110
Krvavec	70
Kranjska Gora	do 30
Kanin	280
Cerkno	95

TEMPERATURE IN VIŠINE SNEGA V GORAH

	°C	
500 m	-2	
1000 m	-3	60 cm
1500 m	-5	120 cm
2000 m	-6	
2500 m	-7	180-290 cm
2864 m	-8	

Tveganje pred snežnimi plazovi je v Julijskih Alpah 2. stopnje, kjer je manj snega, pa 1. Največ možnosti je, da se sprozi plaz suhega, klozatega snega ob dodatni obremenitvi. Nevarna so pobočja z napihanim snegom. Se naprej je velika možnost zdrsov na poledneli in trdi skorji.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Psi v družinskem listu kot pravi člani družine

RIM - Psi in macke ter vse ostale živali naj bi imele poseben potni list, ki naj jih priznava kot »cuteca bitja« za prave državljane. To so včeraj na rimski občini zahtevali predstavniki združenja za zaščito živali iz vse Evrope. Pred rimskim zupanom Rutelijem so podpisali tudi vrsto dopolnil k Rimskemu sporazumu, ki je pred devetintridesetimi leti uvrstil živali med »kmetijske dobrine«. Marčna medvladna konferenca za revizijo Maastrichtskega sporazuma je za ljubitelje živali priložnost za korenito revizijo te definicije, tako da bi živalim priznali pravico do dostojnega življenja.

Predsednik Lige proti vivisekciji Gianluca Felicetti pa je na včerajšnji rimski konferenci »Pro animal 96« poudaril, da je sedaj priložnost za odresitev milijonov trpinčenih živali, ki jih ubijajo, ker jih številni normativi uvrščajo v bistvu med dobrine, ki ne trpijo in se ne veselijo.

Rimska občinska svetovalka Monica Cirinnà, ki je kot edina v Italiji zadolžena za pravice živali v neki občini, pa je na isti konferenci predlagala, da bi psom in mackam dali poseben »status državljanov«, s tem da bi jih vpisali v družinski list. Kot kaže, pa to ni akademsko razglabljanje, saj

je svetovalka povedala, da to zamisel že proučuje z javno zivnozdravniško službo. Seveda naj bi vpis v družinski list veljal predvsem za pse, glede mack pa naj ne bi bil obvezen. To pa ni edina pobuda rimske občine v korist hišnih živali. Ze sedaj stiri-nozni clovekovci prijatelji lahko prisostvujejo porokam svojih gospodarjev na rimskem zupanstvu. V četrtek pa je Dezela Lacij dala zeleno luč sklepu rimske občine, da bodo odslej z nagobcnikom in vrstico psi lahko v spremstvu svojih gospodarjev vstopali v mestne avtobuse in v kompozicije podzemsekezeleznice.

Moda za Kitajce

Manekenka Valeria Mazza je v Pekingu prikazala kreacijo modne hiše Jois in Jo ob koncu tridnevnega prikaza italijanske mode v kitajskem glavnem mestu (Telefoto AP)

V nesreči dva mrtva in sto ranjenih

WASHINGTON - Pri Secaucusu v New Jerseyju je včeraj prišlo do železniške nesreče, ki je terjala dve življenji in več kot sto ranjenih. Do nesreče je prišlo, ko je potniška kompozicija trčila v iztirjeni zadnji vagon nekega potniškega vlaka, ki je prav takrat vozil na nasprotnem tiru. Zaradi nesreče je bila proga proti New Yorku več ur zaprta, kar je povzročilo precejšnje težave, ker se po tej progi ljudje z vlaki peljejo na delo v New York. (Telefoto AP)